



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/23-02/38
URBROJ: 613-16-24-9
Osijek, 28. svibnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Osječko-baranjska
županija
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	8
	Projekti financirani u 2022.	20
	Javna nabava	23
III.	REVIZIJA ZA 2022.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2022.	27
	Provedba naloga i preporuka	29

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2022. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća sedam gradova i 35 općina s ukupno 258 026 stanovnika prema popisu iz 2021. Sjedište Županije je Trg Ante Starčevića 2, Osijek. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24 – koja je na snazi od siječnja 2024.), Županija je razvrstana u drugu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave, koja se prema vrijednosti indeksa nalazi u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), županije obavljaju poslove koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije te prenesenih poslova državne uprave ustrojeno je 14 upravnih tijela: Tajništvo Županije, jedanaest upravnih odjela, Služba za javnu nabavu i Služba za unutarnju reviziju. Županija je koncem 2022. imala 394 zaposlenika, od kojih 387 na neodređeno vrijeme, tri na određeno vrijeme i četiri vježbenika.

Tijela Županije su Skupština i župan. Skupština ima 47 vijećnika. U 2022. te do 16. studenoga 2023. župan je bio Ivan Anušić, a nadalje zamjenik župana Mato Lukić obnaša dužnost župana. Župan od lokalnih izbora 2021. ima tri zamjenika, od kojih jednog iz reda pripadnika nacionalne manjine. U 2022. župan i njegovi zamjenici dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Županija je u 2022. imala 94 proračunska korisnika (53 osnovne škole, 28 srednjih škola i učeničkih domova, pet zdravstvenih ustanova, tri doma za starije i nemoćne osobe, muzej likovnih umjetnosti, ustanovu za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, zavod za informatiku, zavod za prostorno uređenje i županijsku razvojnu agenciju) u kojima su koncem 2022. bila 6 444 zaposlenika. Iz decentraliziranih sredstava Županija financira rashode za osnovne škole, srednje škole i učeničke domove, zdravstvene ustanove, domove za starije i nemoćne osobe te šest centara za socijalnu skrb (koji su u 2022. bili proračunski korisnici državnog proračuna). Izvanproračunski korisnik Županije je Uprava za ceste Osječko-baranjske županije.

Županija ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za skladištenje, sortiranje, pakiranje i distribuciju voća i povrća, od 10,53 % do 95,79 % u temeljnom kapitalu šest trgovačkih društava (za promicanje novih tehnologija, inovacija i poduzetništva, održavanje javnih i nerazvrstanih cesta, poticanje osnivanja i razvoja gospodarskih subjekata, gospodarenje otpadom, prihvati i otpremu zrakoplova, putnika, robe i pošte te iznajmljivanje skladišnog prostora u slobodnoj zoni) te 8,16 % dionica u trgovačkom društvu za iznajmljivanje veletržnice poljoprivrednih proizvoda. Županija je jedini osnivač Ljekarne srce – Ljekarne Osječko-baranjske županije te je suosnivač Hrvatskog narodnog kazališta Osijek.

Županija je s Ministarstvom uprave u prosincu 2019. zaključila Sporazum o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog ureda državne uprave u Županiji. Prema Sporazumu, Županija preuzima 143 zaposlenika, od kojih 137 službenika i šest namještenika. Početkom 2020. Županija je preuzela 141 zaposlenika (dva zaposlenika raspoređena su u drugo državno tijelo), od kojih je 101 zaposlenik raspoređen unutar županijskih upravnih odjela u kojima se obavljaju i poslovi samoupravnog djelokruga, a 40 zaposlenika raspoređeno je u novoustrojeni upravni odjel za obavljanje poslova opće uprave. Koncem 2022. na povjerenim poslovima državne uprave su 174 zaposlenika, od kojih je 125 zaposlenika preuzeto iz ureda državne uprave. Županija je preuzela jedanaest poslovnih prostora koje je koristio ured državne uprave na temelju odluka i sporazuma o korištenju poslovnih prostora te ugovora o financiranju zajedničkih materijalnih troškova, bez plaćanja zakupnine. Koncem 2022. Županija i nadalje koristi devet poslovnih prostora za obavljanje preuzetih poslova ureda državne uprave. Na temelju Sporazuma, Županija je preuzela dugotrajnu imovinu (računalnu opremu i računala, komunikacijsku opremu, licence i ostalu nematerijalnu imovinu, službene automobile i ostalu dugotrajnu imovinu) nabavne vrijednosti od 9.915.101,00 kn te sitni inventar nabavne vrijednosti od 154.360,00 kn. Vrijednost preuzete imovine evidentirana je u poslovnim knjigama Županije. Početkom 2020. Županija je preuzela 725 upravnih i neupravnih predmeta, a do konca 2022. ostalo je neriješeno 28 predmeta. Navedenim Sporazumom, planirana su sredstva za obavljanje povjerenih poslova državne uprave koja će se dodijeliti Županiji iz državnog proračuna za razdoblje od 2020. do 2022. u godišnjem iznosu od 24.000.000,00 kn. Županija je 31. siječnja 2023. izvijestila Ministarstvo pravosuđa i uprave o ukupnom utrošku sredstava doznačenih u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. u navedenom iznosu.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) te Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20). Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola Županija je donijela procedure stvaranja ugovornih obveza, naplate županijskih prihoda, zaprimanja računa, njihove provjere u upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja, blagajničkog poslovanja, izdavanja i obračunavanja putnih naloga, upravljanja i raspolaganja nekretninama, korištenja službenih automobila i mobilnih telefona te odluku o upravljanju nekretninama. Županija je uspostavila sustav županijske riznice odnosno poslovanje preko jedinstvenog računa riznice u koji je uključeno 86 proračunskih korisnika (53 osnovne škole, 28 srednjih škola i učeničkih domova, muzej likovnih umjetnosti, ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, zavod za informatiku, zavod za prostorno uređenje i županijska razvojna agencija). Osmam proračunskih korisnika (pet zdravstvenih ustanova i tri doma za starije i nemoćne) svoje poslovanje obavlja preko vlastitih žiroračuna. Županija je od srpnja 2019. uspostavila sustav zaprimanja, provjere i plaćanja e-računa u informacijski sustav riznice.

Strategija upravljanja rizicima donesena je u studenome 2021. i sadrži proces upravljanja rizicima odnosno utvrđivanje rizika, procjenu rizika, postupanje s rizicima te praćenje i izvještavanje o rizicima. Ustrojen je Registar rizika za 2022. koji obuhvaća podatke o utvrđenim rizicima na razini Županije, uključujući i rizike proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava u vlasništvu Županije i drugih pravnih osoba čiji je osnivač Županija, te potrebne mjere i aktivnosti koje će isključiti odnosno smanjiti posljedice pojave rizika. Također, uspostavljen je registar operativnih rizika na razini upravnih tijela Županije. Županija prati i izvještava o provedbi mjera za ublažavanje rizika i izloženosti riziku. Izvješće o praćenju statusa rizika za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. sadrži status realizacije mjera za ublažavanje rizika (provedeno i djelomično provedeno), obrazloženje za mjere koje su djelomično provedene, novu procjenu ukupne izloženosti riziku, status rizika (manja ili nepromijenjena izloženost riziku) te nove mjere za ublažavanje rizika, rokove i odgovorne osobe.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Župan je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1.a). Spomenutom Izjavom potvrđeno je zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava. Upitnikom o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti u 2022.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Županija provjerava formalnu i suštinsku kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti svojih proračunskih i izvanproračunskih korisnika te trgovačkih društava i pravnih osoba u većinskom vlasništvu Županije. Suštinska kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. provedena je provjerom dokaza na odabranim pitanjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. O provedenoj provjeri sadržaja Izjava o fiskalnoj odgovornosti i rezultatima provjere sastavljen je dokument koji je dostavljen županu i osobi zaduženoj za nepravilnost.

Unutarnja revizija je ustrojena i organizacijski je uspostavljena kao Služba unutarnje revizije s tri zaposlenika. U siječnju 2021. donesen je Strateški plan Službe unutarnje revizije u Županiji za razdoblje od 2021. do 2023. te u prosincu 2021. Godišnji plan za 2022. Godišnjim planom planirano je pet unutarnjih revizija (tri kod proračunskih korisnika i dvije u Županiji). Tijekom 2022. obavljene su sve revizije planirane godišnjim planom.

U okviru provedenih unutarnjih revizija u 2022. dano je 14 preporuka (deset preporuka proračunskim korisnicima i četiri preporuke Županiji). Unutarnji revizori prate provedbu preporuka. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2023.) provedene su sve dane preporuke. Na temelju dvije provedene unutarnje revizije o radu Županije (unutarnja revizija procesa dodjele tekućih donacija za velike sportske priredbe i dodjela tekućih pomoći i donacija za ostale javne potrebe u kulturi) mišljenje unutarnje revizije je da je uspostavljen sustav unutarnjih kontrola zadovoljavajući uz stanovite nedostatke.

Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe i njezina zamjenika iz lipnja 2022. uređen je postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupanje po prijavi, imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika te prava prijavitelja nepravilnosti i obveza zaštite identiteta. Rješenjem župana iz srpnja 2022. imenovana je povjerljiva osoba za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti i zamjenica povjerljive osobe. Županija je u ožujku 2023. Ministarstvu financija dostavila Godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima za 2022. Spomenuto Izvješće sadrži podatke o prijavljenim i utvrđenim nepravilnostima u radu Županije i kod proračunskih korisnika.

Županija je putem objave podataka na svojoj mrežnoj stranici uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnoj stranici Županije su, između ostalog, objavljeni proračun, upute za izradu prijedloga proračuna, proračunski vodič za građane, unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Županija je postupila u skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) odnosno prije donošenja općih akata provela je savjetovanje s javnošću. U 2022. putem vlastite mrežne stranice provedena su 24 savjetovanja s javnošću.

U srpnju 2021. donesen je Etički kodeks službenika i namještenika Županije, kojim su uređena pravila ponašanja službenika i namještenika Županije u odnosu s korisnicima usluga i u međusobnim odnosima. U svibnju 2022. Skupština Županije donijela je Kodeks ponašanja vijećnika Skupštine, kojim su uređena etička načela i pravila ponašanja vijećnika Skupštine Županije, način praćenja primjene Kodeksa, tijela koja odlučuju o povredama Kodeksa te druga pitanja od važnosti za provedbu Kodeksa.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun te izmjene i dopune proračuna za 2022., Odluka o izvršenju proračuna te izmjene i dopune navedene Odluke doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnoj stranici Županije. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 1.817.306.948,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.796.447.217,00 kn te pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 20.859.731,00 kn. Tijekom 2022. donesene su dvije izmjene i dopune proračuna (u svibnju i studenome 2022.).

Zadnjim Izmjenama i dopunama proračuna iz studenoga 2022. prihodi i primici planirani su u iznosu od 1.950.818.776,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.907.287.174,00 kn te pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 43.531.602,00 kn. U odnosu na proračun, planirani prihodi i primici veći su za 133.511.828,00 kn ili 7,3 %, a rashodi i izdaci za 110.839.957,00 kn ili 6,2 %.

Župan je u svibnju i prosincu 2022. donio dva rješenja o izmjeni namjene i visini sredstava u proračunu za 2022. kojim su rashodi poslovanja smanjeni za 53.003,00 kn, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani za 53.003,00 kn. Preraspodjelom sredstava smanjena su odnosno povećana sredstva na pojedinim programima za 1.431.565,00 kn. O izvršenim preraspodjelama župan je izvijestio Skupštinu putem godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

U odnosu na proračun, zadnjim izmjenama i dopunama proračuna vrijednosno najznačajnije su povećani primici od zaduživanja za 69.335.765,00 kn ili 241,9 % i izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova za 29.650.800,00 kn ili 341,2 %. Primici od zaduživanja povećani su zbog dugoročnog zaduživanja Županije kod poslovne banke za financiranje kapitalnih projekata izgradnje Zgrade 1. Gospodarskog centra i Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u ukupnom iznosu od 41.335.765,00 kn i kratkoročnog zaduživanja proračunskih korisnika (dvije srednje škole) za prethodno financiranje EU projekata Regionalni centar kompetentnosti u strukovnom obrazovanju u strojarstvu – Industrija 4.0 i Regionalni centar profesija u turizmu u ukupnom iznosu od 28.000.000,00 kn. Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova povećani su zbog otplate primljenih kratkoročnih kredita za prethodno financiranje EU projekata proračunskih korisnika.

Uz proračun za 2022. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Prema spomenutim projekcijama, za 2023. planirani su prihodi i primici u iznosu od 1.626.372.015,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.628.972.465,00 kn te korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 2.600.450,00 kn, a za 2024. planirani su prihodi i primici u iznosu od 1.542.224.585,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 1.545.292.156,00 kn te korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.067.571,00 kn.

Proračun, izmjene i dopune proračuna i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i njezinih proračunskih korisnika. Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2022., proračunski korisnici vlastite i namjenske prihode i primitke uplaćuju na jedinstveni račun proračuna Županije, osim zdravstvenih ustanova, domova za starije i nemoćne osobe i županijske razvojne agencije. Ostvarivanje i trošenje prihoda i primitaka zdravstvenih ustanova, domova za starije i nemoćne osobe i županijske razvojne agencije evidentira se prilikom sastavljanja konsolidiranih polugodišnjih i godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna. Župan je u lipnju 2020. donio Pravilnik o načinu korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika Županije, kojim su utvrđena mjerila za korištenje vlastitih prihoda odnosno vrste rashoda koji se podmiruju iz vlastitih prihoda i raspodjela sredstava po pojedinim vrstama rashoda. Praćenje ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika provode nadležna upravna tijela Županije prilikom podnošenja polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika. Vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika planirani su u iznosu od 1.265.143.680,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.085.110.066,00 kn.

Odlukom o izvršavanju proračuna za 2022. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 2.750.000,00 kn. U 2022. utrošena su sredstva proračunske zalihe u iznosu od 59.047,00 kn za donaciju hrane Ukrajini.

Uz proračun te izmjene i dopune proračuna za 2022. doneseni su programi javnih potreba u djelatnosti zdravstva, socijalne skrbi, kulturi, školstvu, sportu, tehničkoj kulturi i za obavljanje redovite djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojila je Skupština u travnju 2023. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.617.550.142,00 kn, što je 333.268.634,00 kn ili 17,1 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.604.353.616,00 kn, što je 302.933.558,00 kn ili 15,9 % manje od planiranih. Znatno manje od planiranih ostvarene su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 231.940.526,00 kn ili 19,4 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 170.411.463,00 kn ili 45,0 % zbog kašnjenja u provedbi kapitalnih projekata (uslijed složenosti rješavanja imovinskopravnih odnosa, trajanja postupaka izrade projektne dokumentacije i ishođenja građevinske dozvole, trajanja postupaka javne nabave, kašnjenja kod ugovaranja sufinanciranja projekata, dinamike izvođenja radova i drugo). Vrijednosno značajniji planirani projekti su izgradnja gospodarskog centra u vrijednosti od 75.503.218,00 kn, nove zgrade srednje škole (gimnazije) u vrijednosti od 55.469.000,00 kn i sustava navodnjavanja u vrijednosti od 47.999.902,00 kn. Na proračunske korisnike odnose se ostvareni prihodi i primici u iznosu od 1.085.110.066,00 kn i rashodi i izdaci u iznosu od 1.094.423.069,00 kn.

Plan razvoja Županije za razdoblje do 2027. donesen je u ožujku 2022. Usklađen je s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. te drugim strateškim aktima s nacionalne, područne (regionalne) i lokalne razine. Planom razvoja određeno je ukupno 14 posebnih ciljeva u okviru kojih su naznačeni strateški prioriteti Županije i predložene mjere koje će biti razrađene i implementirane kroz provedbene programe Županije i svih jedinica lokalne samouprave. Ukupan procijenjeni trošak provedbe posebnih ciljeva iznosi 16.596.794.384,00 kn, a u 2022. za provedbu posebnih ciljeva utrošeno je ukupno 1.404.319.008,00 kn. Planom razvoja obuhvaćeno je 40 strateških projekata iz nadležnosti Županije ili povezanih tijela procijenjene vrijednosti od 6.540.163.359,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju novog Kliničkog bolničkog centra, Centra za gospodarenje otpadom, Gospodarskog centra, rekonstrukciju i proširenje Zračne luke Osijek i revitalizaciju *brownfield* lokacije (bivše industrijsko područje) u ukupnom iznosu od 4.692.000.000,00 kn.

Provedbeni program Županije za mandatno razdoblje 2021. – 2025. donesen je u prosincu 2021. te Izmjene i dopune Provedbenog programa u srpnju 2022. Sadrži mjere za provedbu posebnih ciljeva utvrđenih Planom razvoja Županije povezane s programskom (aktivnosti i projekti) i organizacijskom klasifikacijom proračuna, pokazatelje rezultata pomoću kojih će se pratiti uspješnost ostvarenja pojedinih mjera te financijski plan provedbe. Procijenjeni trošak provedbenih mjera za četverogodišnje razdoblje iznosi 5.742.864.636,00 kn. Prema godišnjem izvješću o provedbi Provedbenog programa Županije za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. za provedbu mjera utrošena su proračunska sredstva u ukupnom iznosu od 1.617.666.748,00 kn.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje). Dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te objavljeni na mrežnoj stranici Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 532.440.076,00 kn, što je 131.514.748,00 kn ili 32,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više su ostvareni primici od financijske imovine i zaduživanja za 67.618.181,00 kn ili 2 514,8 % zbog dugoročnog zaduživanja Županije kod poslovne banke za financiranje kapitalnih projekata. Znatno su smanjeni prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima za 746.572,00 kn ili 67,9 % zbog manje ostvarenih prihoda od donacija.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	139.286.283,00	169.161.813,00	121,4
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	236.863.143,00	267.583.623,00	113,0
3.	Prihodi od imovine	14.614.529,00	18.958.573,00	129,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.666.299,00	3.814.299,00	104,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.099.295,00	352.723,00	32,1
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.121.630,00	893.465,00	79,7
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.585.368,00	1.368.618,00	86,3
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.688.781,00	70.306.962,00	2 614,8
	Ukupni prihodi i primici	400.925.328,00	532.440.076,00	132,8

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 267.583.623,00 kn ili 50,3 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Značajni su prihodi od poreza u iznosu od 169.161.813,00 kn ili 31,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu od 375.257.628,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 70,5 %. Vrijednosno značajni odnose se na prihode od pomoći, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije, iz dodatnog udjela u porezu na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija i primitke od zaduživanja. Koncem 2022. neutrošeni namjenski prihodi i primici iz 2022. i prethodnih godina iznose 35.153.228,00 kn i iskazani su u okviru viška prihoda.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 169.161.813,00 kn, a odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 154.984.433,00 kn (od čega se na dio poreza na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva te zdravstva i socijalne skrbi odnosi 26.453.377,00 kn) te na županijske poreze u iznosu od 14.177.380,00 kn (porez na cestovna motorna vozila 13.564.614,00 kn, nasljedstva i darove 484.660,00 kn, automate za zabavne igre 83.100,00 kn i plovne objekte 45.006,00 kn). Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza na nasljedstva i darove te plovne objekte obavlja nadležno tijelo Županije. Porez na cestovna motorna vozila utvrđuje rješenjem nadležno tijelo Županije, a naplatu poreza na cestovna motorna vozila obavljaju pravne osobe u čijem sastavu posluje stanica za tehnički pregled, pri registraciji odnosno ovjeri produženja važenja prometne dozvole cestovnog motornoga vozila. Poslove u vezi s utvrđivanjem i naplatom poreza na automate za zabavne igre obavlja Ministarstvo financija, Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 267.583.623,00 kn, a vrijednosno značajnije su pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 102.124.702,00 kn, pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu od 83.614.187,00 kn i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 80.417.944,00 kn.

Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 102.124.702,00 kn ostvarene su iz državnog proračuna za financiranje minimalnog financijskog standarda decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstva i socijalne skrbi. Odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 81.580.624,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 20.544.078,00 kn. Odlukama Vlade Republike Hrvatske utvrđen je minimalni financijski standard za decentralizirane funkcije koje je preuzela Županija za 2022. u iznosu od 128.614.915,00 kn, od čega se na osnovne škole odnosi 49.767.144,00 kn, srednje škole i učeničke domove 33.874.205,00 kn, zdravstvene ustanove 23.381.363,00 kn, domove za starije i nemoćne osobe 17.510.888,00 kn i centre za socijalnu skrb 4.081.315,00 kn. Županija je donijela odluke te izmjene odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva te učeničkih domova, zdravstvenih ustanova, domova za starije i nemoćne osobe te za financiranje materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb. Prihodi za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su u iznosu od 128.578.079,00 kn, od čega iz dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu od 26.453.377,00 kn i pomoći izravnjanja iz državnog proračuna u iznosu od 102.124.702,00 kn. Sredstva za financiranje decentraliziranih funkcija tijekom 2022. utrošena su u iznosu od 121.538.288,00 kn te neutrošena sredstva koncem godine iznose 7.039.791,00 kn i nalaze se u višku prihoda. Županija je izvijestila nadležna ministarstva o utrošku sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija.

Pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu od 83.614.187,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 77.471.805,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 6.142.382,00 kn. Tekuće pomoći ostvarene su iz državnog proračuna u iznosu od 76.428.159,00 kn te gradskih i općinskih proračuna s područja Županije za subvencioniranje kamata na stambene kredite, poduzetničke kredite i kredite za energetska obnova višestambenih zgrada u ukupnom iznosu od 1.043.646,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći iz državnog proračuna ostvarene su za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 29.302.660,00 kn, za obavljanje preuzetih poslova državne uprave u iznosu od 24.000.000,00 kn i za fiskalno izravnjanje u iznosu od 18.828.838,00 kn.

Pomoći iz državnog proračuna za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola ostvarene su na temelju odluka o sufinanciranju prijevoza redovitih učenika srednjih škola koje je donijela Vlada Republike Hrvatske. Pomoći za obavljanje preuzetih poslova državne uprave u iznosu od 24.000.000,00 kn ostvarene su na temelju Sporazuma o preuzimanju predmeta, pismohrane, ostale dokumentacije, opreme te sredstava za rad od mjesno nadležnog ureda državne uprave u Županiji, koji su u prosincu 2019. zaključili Ministarstvo uprave i Županija. Pomoći za fiskalno izravnaje ostvarene su na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnaja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnaja s iznosom sredstava fiskalnog izravnaja za 2022. (Narodne novine 145/21). Kapitalne pomoći u iznosu od 6.142.382,00 kn odnose se na pomoći iz državnog proračuna te su vrijednosno značajnije pomoći za izgradnju sustava navodnjavanja u iznosu od 1.693.199,00 kn i izgradnju Zgrade 1. Gospodarskog centra u iznosu od 938.299,00 kn.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 80.417.944,00 kn odnose se na kapitalne pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 72.165.420,00 kn i tekuće pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 8.252.524,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći za izgradnju Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u iznosu od 37.672.500,00 kn i izgradnju Zgrade 1. Gospodarskog centra u iznosu od 16.886.578,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći za projekt Učimo zajedno u iznosu od 5.362.804,00 kn, Shema voće, povrće i mlijeko u iznosu od 1.190.639,00 kn te uspostavu Regionalnog znanstvenog centra Panonske Hrvatske u iznosu od 1.007.378,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 18.958.573,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 6.857.718,00 kn, naknada za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 6.563.321,00 kn, naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje voda u iznosu od 2.191.929,00 kn te prihode od dobiti u iznosu od 2.082.780,00 kn (od ljekarničke ustanove čiji je osnivač Županija u iznosu od 1.500.000,00 kn i trgovačkog društva za održavanje cesta na temelju udjela Županije u temeljnom kapitalu društva u iznosu od 582.780,00 kn).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 3.814.299,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na pristojbe za izdavanje lokacijske odnosno građevinske dozvole u iznosu od 2.229.198,00 kn, prodaje državnih biljega u iznosu od 537.721,00 kn, naknade troškova rada povjerenstva za tehnički pregled objekata u iznosu od 339.860,00 kn i županijskih upravnih pristojbi u iznosu od 217.980,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 352.723,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na primljena sredstva od komunalnog društva u pretežitom vlasništvu Grada Osijeka (nositelj projekta) u provedbi projekta Multisektorski pristup obnovi okoliša nakon katastrofe – Zajedno smo jači u okviru Interreg IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska-Srbija 2014. – 2020. u kojem je partner Županija u iznosu od 264.557,00 kn.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 893.465,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na povrat sredstava koja su isplaćena za privremeno sufinanciranje provedbe aktivnosti lokalnih akcijskih grupa na području Županije u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. u iznosu od 400.000,00 kn te povrat neutrošenih sredstava potpora isplaćenih jedinicama lokalne samouprave, udrugama i drugim korisnicima s područja Županije za financiranje raznih projekata u prethodnim godinama u iznosu od 230.473,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.368.618,00 kn ostvareni su od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Program korištenja sredstava od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države za 2022. donesen je u prosincu 2021., a Izvješće o ostvarivanju Program korištenja sredstava od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države u ožujku 2023.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni u iznosu od 70.306.962,00 kn odnose se na primljena dva dugoročna kredita poslovnih banaka za financiranje kapitalnih projekata u ukupnom iznosu od 70.000.000,00 kn, obročnu otplatu dionica i udjela u glavnici tri trgovačka društva koja su privatizirana u 2004. i 2008. u iznosu od 174.529,00 kn te povrata studentskih stipendija i potpora za poslijediplomski studij zbog neispunjavanja obveza iz ugovora u iznosu od 132.433,00 kn. Županija je u listopadu 2022. s poslovnim bankom zaključila ugovor o dugoročnom kunskom kreditu u iznosu od 55.000.000,00 kn za financiranje izgradnje Zgrade 1. Gospodarskog centra i Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće uz godišnju fiksnu kamatnu stopu od 0,88 % te s rokom otplate deset godina. U listopadu 2021. s poslovnim bankom zaključen je ugovor o dugoročnom kunskom kreditu u iznosu od 15.000.000,00 kn za sufinanciranje izgradnje dvorane osnovne škole uz fiksnu godišnju kamatnu stopu od 0,55 % i jednokratnu naknadu za obradu zahtjeva u iznosu od 5.000,00 kn s rokom otplate od pet godina. Kreditna sredstva doznačena su tijekom 2022. na žiroračun Županije. Do konca 2022. utrošena su kreditna sredstva za izgradnju Zgrade 1. Gospodarskog centra i Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u iznosu od 32.186.142,00 kn te za izgradnju dvorane osnovne škole u iznosu od 2.777.591,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 508.798.649,00 kn, što je 80.277.740,00 kn ili 18,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno su veći rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 75.310.681,00 kn ili 90,6 % zbog većih ulaganja u izgradnju građevinskih objekata i rashodi za zaposlene za 5.904.450,00 kn ili 10,5 % zbog većih isplata otpremnina i toplog obroka zaposlenicima. Manje su ostvarene pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 9.758.306,00 kn ili 5,6 % zbog manje ostvarenih prijenosa proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti te pomoći za provedbu lokalnih izbora i podmirenje životnih potreba materijalno ugroženim osobama.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	56.301.462,00	62.205.912,00	110,5
2.	Materijalni rashodi	69.489.432,00	72.455.433,00	104,3
3.	Financijski rashodi	633.968,00	764.163,00	120,5
4.	Subvencije	11.798.573,00	8.928.567,00	75,7
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	173.167.619,00	163.409.313,00	94,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	6.744.007,00	6.947.268,00	103,0
7.	Ostali rashodi	21.991.500,00	25.583.180,00	116,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	83.089.401,00	158.400.082,00	190,6
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	5.304.947,00	10.104.731,00	190,5
	Ukupni rashodi i izdaci	428.520.909,00	508.798.649,00	118,7
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	400.925.328,00	532.440.076,00	132,8
	Višak prihoda i primitaka	0,00	23.641.427,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	27.595.581,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 163.409.313,00 kn ili 32,1 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 158.400.082,00 kn ili 31,1 %, materijalni rashodi u iznosu od 72.455.433,00 kn ili 14,2 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 62.205.912,00 kn ili 12,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 62.205.912,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 43.695.772,00 kn (za redovan rad u iznosu od 43.536.118,00 kn i prekovremeni rad u iznosu od 159.654,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 6.766.951,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 11.743.189,00 kn (otpremnine, naknade za topli obrok, božićnice, nagrade za radne rezultate, regres, jubilarne nagrade, dodatak za uspješnost na radu, dar u naravi te druge naknade i nagrade). Rashodi za brutoplaće ostvareni su za zaposlenike upravnih tijela Županije u iznosu od 41.793.069,00 kn, župana i njegove zamjenike u iznosu od 1.086.484,00 kn te zaposlene na projektima u iznosu od 816.219,00 kn.

Plaće, nagrade i naknade zaposlenima obračunane su i isplaćene u skladu s propisima i unutarnjim aktom (Pravilnik o radu u upravnim tijelima iz prosinca 2021. i studenoga 2022.).

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 72.455.433,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode za usluge u iznosu od 62.060.765,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 4.291.674,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 3.287.024,00 kn (od čega se na naknade za prijevoz na posao i s posla odnosi 2.357.134,00 kn) i ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 2.780.594,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola te studenata u iznosu od 42.025.858,00 kn i usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 5.778.355,00 kn (od čega se na održavanje objekata i opreme osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova odnosi 4.773.404,00 kn). U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno značajniji su rashodi za energiju (toplinska i električna energija, gorivo, plin, peleti) u iznosu od 2.698.827,00 kn te uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 1.127.300,00 kn.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 1.199.233,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 820.472,00 kn. U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu od 22.478,00 kn, a obračunani i plaćeni su za poslove tajnica vijeća nacionalnih manjina, procjenu tržišne vrijednosti strojeva te vođenje programa i glazbene izvedbe vezane za obilježavanje značajnih dana Županije.

Subvencije u iznosu od 8.928.567,00 kn odnose se na subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicama i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 6.297.924,00 kn, subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 2.448.393,00 kn (društvu za gospodarenje otpadom za redovno poslovanje u iznosu od 1.416.231,00 kn, društvu za usluge u zračnom prometu za ulaganje u infrastrukturu u svrhu ostvarenja većeg broja letova u iznosu od 1.000.000,00 kn te društvu za podupiranje i razvoj poduzetništva u iznosu od 32.162,00 kn) te subvencije iz EU sredstava doznačene partneru na projektu uspostave Regionalnog znanstvenog centra Panonske Hrvatske u iznosu od 182.250,00 kn.

Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicama i obrtnicima izvan javnog sektora za poticanje razvoja poduzetništva, poljoprivrede i ruralnog razvoja te ruralnog turizma dodijeljene su na temelju Programa mjera potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije za razdoblje 2021. – 2023. iz ožujka 2021., Programa poticanja poduzetništva Županije za 2022. iz travnja 2022. te donesenih odluka. Sredstva su dodijeljena na temelju javnih poziva, rješenja o dodjeli potpora male vrijednosti i ugovora zaključenih s korisnicima sredstava te su provedene kontrole namjenskog trošenja proračunskih sredstava.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 163.409.313,00 kn, a odnose se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 130.202.903,00 kn (osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima u iznosu od 71.837.512,00 kn, zdravstvenim ustanovama u iznosu od 26.795.949,00 kn, domovima za starije i nemoćne osobe u iznosu od 17.738.456,00 kn te javnim ustanovama u iznosu od 13.830.986,00 kn), pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 24.165.122,00 kn, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 6.966.211,00 kn, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.693.555,00 kn te pomoći inozemnim vladama u iznosu od 381.522,00 kn (inozemnim partnerima na projektima Regionalni znanstveni centar Panonske Hrvatske te ADOBE – Pristupačne turističke destinacije i usluge u prekograničnim područjima). Donesena je uputa o suradnji između Županije i proračunskih/izvanproračunskih korisnika kojom je uređen način suradnje, međusobne komunikacije, izvještavanje i druge aktivnosti između Županije i njezinih proračunskih/izvanproračunskih korisnika vezano za jačanje sustava unutarnjih kontrola s ciljem poboljšanja poslovnih procesa, povećanja učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja.

Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna ostvarene su u iznosu od 24.165.122,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na doznačena sredstva Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku za financiranje programskih i materijalnih rashoda te sanaciju gubitka u iznosu od 13.155.000,00 kn, centrima za socijalnu skrb za financiranje materijalnih i financijskih rashoda u iznosu od 4.432.201,00 kn, osnovnim školama za financiranje projekta Školski obrok za sve u iznosu od 2.728.731,00 kn te Kliničkom bolničkom centru Osijek za obnovu i uređenje Zavoda za dermatologiju i venerologiju u iznosu od 1.200.733,00 kn.

Pomoći unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 6.966.211,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na pomoći jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 2.868.860,00 kn (za programe i projekte koji podižu kvalitetu života stanovnika te potpore za uređenje ruralne infrastrukture vezane za poljoprivredu), Gradu Osijeku za sufinanciranje rekonstrukcije i dogradnje bazenskog kompleksa Copacabana u iznosu od 2.000.000,00 kn te Hrvatskim vodama za sufinanciranje programa izgradnje sustava navodnjavanja Puškaš u iznosu od 1.170.403,00 kn. Pomoći jedinicama lokalne samouprave dodijeljene su na temelju Odluke o dodjeli pomoći jedinicama lokalne samouprave na području Županije iz travnja 2022., Plana dodjele potpora iz proračuna Županije u 2022. te Javnog poziva za dodjelu potpora jedinicama lokalne samouprave za kapitalne programe koji podižu kvalitetu života stanovnika na području Županije u 2022.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ostvarene su u iznosu od 1.693.555,00 kn, a vrijednosno najznačajnije odnose se na doznačena sredstva partnerima na projektu Regionalni znanstveni centar Panonske Hrvatske u iznosu od 1.648.111,00 kn.

U okviru pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna rashodi Državnom hidrometeorološkom zavodu za obranu od tuče nisu ostvareni. Prema obrazloženju Županije, Državni hidrometeorološki zavod predložio je ukidanje Zakona o sustavu obrane od tuče (Narodne novine 53/01 i 55/07), a prema Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2022., trebao se u proceduru uputiti nacrt prijedloga Zakona o prestanku važenja Zakona o sustavu obrane od tuče. Slijedom navedenoga, tijekom 2022. Županija iz proračunskih sredstava nije izdvajala sredstva Državnom hidrometeorološkom zavodu za obranu od tuče.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene u iznosu od 6.947.268,00 kn odnose se na naknade građanima i kućanstvima u novcu. Vrijednosno značajnije su naknade za podmirenje troškova pogreba hrvatskih branitelja u iznosu od 2.207.113,00 kn, sufinanciranje kamata na stambene kredite za kupovinu prve nekretnine u iznosu od 1.993.390,00 kn, pomoć roditeljima za novorođeno dijete u iznosu od 1.907.000,00 kn, sufinanciranje kamata na stambene kredite za energetske obnovu višestambenih zgrada u iznosu od 394.302,00 kn te jednokratne novčane pomoći umirovljenicima za uskrasne blagdane u iznosu od 375.000,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima doznačene su na temelju Programa javnih potreba u djelatnosti socijalne skrbi za 2022., izmjena i dopuna Programa iz svibnja i studenoga 2022. te pravilnika za subvencioniranje kamata na stambene kredite i kredite energetske obnove višestambenih zgrada, kojima su utvrđeni oblici pomoći te uvjeti i kriteriji za dodjelu naknada.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu od 25.583.180,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu od 20.934.627,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 2.840.710,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na donacije sportskim društvima za uređenje sportskih objekata i terena u iznosu od 1.000.000,00 kn, župnim uredima za obnovu i uređenje sakralnih objekata u iznosu od 785.000,00 kn te dobrovoljnim vatrogasnim društvima za nabavu vatrogasnih vozila te sufinanciranje prostornih uvjeta djelovanja dobrovoljnih vatrogasnih društava u iznosu od 344.000,00 kn), kapitalne pomoći u iznosu od 1.707.843,00 kn (Regionalnom distribucijskom centru za voće i povrće za nabavu osnovnih sredstava i za pokriće gubitka poslovanja) te naknade štete pravnoj osobi uslijed žalbenog postupka u iznosu od 100.000,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na prijenose sredstava Športskoj zajednici Županije u iznosu od 3.900.000,00 kn (program sufinanciranja poticanja i promicanja sporta u iznosu od 2.614.000,00 kn, program djelovanja Športske zajednica Osječko-baranjske županije u iznosu od 846.000,00 kn te program aktivnosti školskih sportskih natjecanja na županijskoj razini u iznosu od 440.000,00 kn), neprofitnim organizacijama (Vatrogasna zajednica Županije, dobrovoljna vatrogasna društva, Hrvatski Crveni križ i Hrvatska gorska služba spašavanja) u iznosu od 2.787.576,00 kn, financiranje programa i projekta u području socijalne skrbi u iznosu od 2.597.570,00 kn, Turističkoj zajednici Županije te udrugama i pravnim osobama u promidžbi i unaprjeđenju kontinentalnog turizma u iznosu od 2.514.000,00 kn, sportskim klubovima i udrugama za provođenje programa i projekta te za organizaciju velikih sportskih priredbi u iznosu od 2.289.000,00 kn, Zajednici tehničke kulture Županije u iznosu od 1.400.125,00 kn i udrugama sudionika Domovinskog rata te političkim strankama u iznosu od 1.322.605,00 kn.

Sredstva su dodijeljena na temelju donesenih Programa javnih potreba u područjima sporta, kulture, tehničke kulture te djelatnosti socijalne skrbi. Kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna Županije udrugama utvrđeni su Odlukom o financiranju programa i projekta udruga od interesa za opće dobro u Županiji iz rujna 2021. S korisnicima sredstava na temelju javnog poziva zaključeni su ugovori. Županija je provela kontrole utroška doznačenih sredstava putem izvješća korisnika o utrošku dodijeljenih sredstava te kontrolom utroška sredstava na licu mjesta. Izvješće o donacijama za 2022. objavljeno je na mrežnoj stranici Županije.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 158.400.082,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na izgradnju Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u iznosu od 71.169.830,00 kn, izgradnju Zgrade 1. Gospodarskog centra u iznosu od 40.323.280,00 kn, izgradnju sustava navodnjavanja u iznosu od 29.134.498,00 kn, rekonstrukciju (preuređenje) Doma za starije i nemoćne osobe u iznosu od 1.262.602,00 kn, nabavu sustava Wi-Fi bežične mreže u iznosu od 986.006,00 kn te izgradnju dizala u iznosu od 788.092,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 10.104.731,00 kn. Odnose se na otplate glavnica primljenih dugoročnih kredita kod poslovnih banaka za financiranje kapitalnih projekata u iznosu od 5.950.000,00 kn, otplate primljenih besamatnih zajmova iz državnog proračuna u iznosu od 2.541.192,00 kn, dane stipendije učenicima i studentima u iznosu od 1.313.600,00 kn te potpore za poslijediplomski studij u iznosu od 299.939,00 kn.

Višak prihoda i primitaka za 2022. iznosi 23.641.427,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iz 2021. iznosi 27.595.581,00 kn, a preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 37.586.475,00 kn te preneseni višak prihoda i primitaka iznosi 9.990.894,00 kn. Tijekom godine izvršena je korekcija rezultata poslovanja za 2021., odnosno uvećan je višak prihoda i primitaka prethodnih razdoblja u iznosu od 1.520.907,00 kn, najvećim dijelom zbog povrata sredstava proračunskih korisnika koja su im isplaćena u prethodnim godinama za prefinanciranje EU projekata te preneseni višak prihoda i primitaka za 2022. iznosi 11.511.801,00 kn. Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 35.153.228,00 kn. Odlukom o raspodjeli financijskog rezultata za 2022. iz travnja 2023. određeno je da se ostvareni višak prihoda i primitaka prenosi u 2023. te će se rasporediti prema namjenama i planirati izmjenama i dopunama proračuna Županije za 2023. Višak prihoda i primitaka u iznosu od 35.153.228,00 kn (4.665.635,00 eura) planiran je izmjenama i dopunama Proračuna za 2023. koje su donesene u svibnju 2023.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 716.338.928,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	372.383.275,00	571.531.859,00	153,5
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	4.127.747,00	4.127.747,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	227.154.870,00	393.188.566,00	173,1
1.3.	Postrojenja i oprema	11.633.756,00	20.989.971,00	180,4
1.4.	Prijevozna sredstva	523.671,00	502.523,00	96,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	112.658.577,00	136.397.946,00	121,1
1.6.	Druga nefinancijska imovina	16.284.654,00	16.325.106,00	100,2
2.	Financijska imovina	95.285.906,00	144.807.069,00	152,0
2.1.	Novčana sredstva	54.737.547,00	95.677.149,00	174,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	1.584.549,00	553.267,00	34,9
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	4.296.427,00	2.644.899,00	61,6
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	28.377.200,00	28.375.600,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.286.715,00	17.539.993,00	279,0
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.468,00	16.161,00	466,0
	Ukupno imovina	467.669.181,00	716.338.928,00	153,2
3.	Obveze	80.281.989,00	156.611.187,00	195,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	40.254.341,00	39.633.556,00	98,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	5.851.674,00	21.311.641,00	364,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	34.010.234,00	95.519.042,00	280,9
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	165.740,00	146.948,00	88,7
4.	Vlastiti izvori	387.387.192,00	559.727.741,00	144,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	467.669.181,00	716.338.928,00	153,2
	Izvanbilančni zapisi	209.636.561,00	317.733.611,00	151,6

U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost nefinancijske imovine veća je za 199.148.584,00 kn ili 53,5 %. Na povećanje vrijednosti nefinancijske imovine značajno je utjecalo povećanje vrijednosti građevinskih objekata za 166.033.696,00 kn ili 73,1 %, najvećim dijelom zbog knjigovodstvenog evidentiranja završenih ulaganja u Regionalni distribucijski centar za voće i povrće u iznosu od 102.570.317,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 393.188.566,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na zgrade osnovnih i srednjih škola u vrijednosti od 134.654.170,00 kn, zgradu Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u vrijednosti od 102.570.317,00 kn, prostor bivše ljevaonice OLT u Osijeku u vrijednosti od 58.010.000,00 kn te zgrade domova zdravlja, domova za starije i nemoćne osobe i Opće županijske bolnice Našice u vrijednosti od 42.125.762,00 kn te poslovne objekte koje Županija koristi za obavljanje svoje redovne djelatnosti u vrijednosti od 34.891.254,00 kn. Prostor bivše ljevaonice OLT u Osijeku darovan je Županiji na temelju Ugovora o darovanju, koji su u siječnju 2022. zaključili Županija i Republika Hrvatska, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Prema Ugovoru, prostor je darovan u svrhu provedbe programa revitalizacije *brownfield* područja, u okviru kojeg se na navedenoj nekretnini planiraju novi urbani sadržaji, rezidencijalne, gospodarske, znanstvene i društvene namjene. Rok za realizaciju navedenog programa je deset godina od dana zaključenja ugovora. U vrijeme darovanja spomenute nekretnine Županiji, u posjedu dijela nekretnine od 2016. (do 2019. vlasnik nekretnine je bilo trgovačko društvo u stečajju, a od 2019. nakon okončanja stečajnog postupka vlasnik nekretnine bila je Republika Hrvatska) bila su dva trgovačka društva na temelju prethodno utvrđenih pravnih poslova sa stečajnim upraviteljem odnosno nadležnim Ministarstvom, koja su dio nekretnine nastavila koristiti i nakon što je nekretnina darovana Županiji na temelju ugovora zaključenih sa Županijom. Planom razvoja Županije za razdoblje do 2027., kao jedan od projekta strateškog značaja planiran je i projekt Revitalizacija *brownfield* područja OLT. U okviru projekta planirana je izrada projektno-tehničke dokumentacije i Izgradnja gospodarskih i društvenih sadržaja na ukupno 30 000 m². Ukupno procijenjena vrijednost projekta je 350.000.000,00 kn, a planirani izvori financiranja su EU sredstva, nacionalna sredstva i proračun Županije i Grada Osijeka. Županija je od svibnja 2020. do konca studenoga 2022. provela dio projekta koji se odnosi na pripremu dokumentaciju strateškog projekta revitalizacije *brownfield* područja OLT Osijek. U istom razdoblju ostvareni su rashodi na realizaciji projekta u iznosu od 1.599.707,00 kn, od čega je 1.187.866,00 kn sufinancirano EU sredstvima.

Vrijednost postrojenja i opreme u iznosu od 20.989.971,00 kn odnosi se na uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 12.870.978,00 kn (od čega se na Regionalni distribucijski centar za voće i povrće odnosi 12.440.057,00 kn), medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 4.583.338,00 kn (od čega se na domove zdravlja odnosi 4.450.953,00 kn), uredsku opremu i namještaj u iznosu od 1.823.281,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 1.023.020,00 kn te komunikacijsku opremu u iznosu od 689.354,00 kn.

U okviru nefinancijske imovine u pripremi, vrijednosno su značajnija ulaganja u sustave navodnjavanja u iznosu od 64.023.383,00 kn, izgradnju Zgrade 1. Gospodarskog centra u iznosu od 50.409.943,00 kn te izgradnju i opremanje osnovnih i srednjih škola te doma za stare i nemoćne osobe u iznosu od 19.361.025,00 kn.

U okviru druge nefinancijske imovine, vrijednosno su značajnija ulaganja u izradu Studije opravdanosti i izvodljivosti izgradnje Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek u vrijednosti od 7.839.900,00 kn, Prostorno-prometne studije prometnog sustava grada Osijeka sa širim okruženjem u vrijednosti od 4.702.500,00 kn te Studijsko-tehničke dokumentacije geotermalnog potencijala Županije u vrijednosti od 1.776.042,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iskazani su u iznosu od 28.375.600,00 kn, a odnose se na vrijednost udjela u trgovačkom društvu u vlasništvu Županije u iznosu od 2.000.000,00 kn i šest trgovačkih društava u suvlasništvu Županije u iznosu od 24.135.600,00 kn te dionica u trgovačkom društvu u suvlasništvu Županije u iznosu od 2.240.000,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu smanjena je vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava za 1.600,00 kn zbog brisanja iz sudskog registra trgovačkog društva za razvoj širokopojasne infrastrukture na temelju odluke članova društva o prestanku društva po skraćenom postupku bez likvidacije.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 24.353.590,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 3.615.431,00 kn, a na potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti 20.738.159,00 kn. Potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 17.539.993,00 kn, dane zajmove u iznosu od 2.644.899,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 553.267,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine ukupna potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti veća su za 8.570.468,00 kn ili 70,4 %, najvećim dijelom zbog značajnog povećanja potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 15.018.784,00 kn, a vrijednosno najznačajnija su potraživanja za projekt izgradnje Zgrade 1. Gospodarskog centra. Potraživanja za dane zajmove u iznosu od 2.644.899,00 kn odnose se na dane potpore za poslijediplomski studij u iznosu od 1.872.690,00 kn, dane stipendije učenicima i studentima u iznosu od 538.000,00 kn te na potraživanja od prodaje dionica i udjela trgovačkih društava u prethodnim godinama na obročnu otplatu u iznosu od 234.209,00 kn. Vrijednosno značajnija druga potraživanja odnose se na potraživanja za refundaciju zajedničkih režijskih troškova u iznosu od 103.913,00 kn. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, dospjela potraživanja prije ispravka vrijednosti iznose 4.283.964,00 kn, a odnose se na potraživanja za zajmove u iznosu od 3.376.597,00 kn i potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 907.367,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja od poslovne banke za oročeni garantni depozit u prethodnim godinama za poticanje razvoja malog gospodarstva u iznosu od 2.220.325,00 kn. Tijekom 2022. Županija je poduzimala mjere naplate dospjelih potraživanja putem slanja opomena, pozivanja obveznika na podmirenje duga, izdavanjem rješenja o ovrsi, pokretanjem sudskih postupaka i prijavom potraživanja u stečajnu masu. Koncem 2022. u postupku prisilne naplate su potraživanja u iznosu od 118.586,00 kn (putem ovršnih i sudskih postupaka, aktiviranjem instrumenata osiguranja plaćanja), potraživanja u iznosu od 191.031,00 kn prijavljena su u stečajnu masu, a za potraživanja od poslovne banke za oročeni garantni depozit, postupak prisilne naplate od dužnika kojem je odobren kredit za poticanje razvoja malog gospodarstva (koji je osiguran navedenim garantnim depozitom) provodi poslovna banka. Pri obračunu i naplati prihoda Županija je obračunavala zatezne kamate na prekoračenje roka naplate. Do konca 2023. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 609.712,00 kn.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 156.611.187,00 kn, što je 76.329.198,00 kn ili 95,1 % više u odnosu na početak godine najvećim dijelom zbog povećanja obveza za kredite i zajmove. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 95.519.042,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu od 39.633.556,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 21.311.641,00 kn te naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 146.948,00 kn. Obveze za kredite i zajmove u iznosu od 95.519.042,00 kn odnose se na obveze za kredite poslovnih banaka u iznosu od 93.650.000,00 kn i obveze za beskametni zajam u iznosu od 1.869.042,00 kn po osnovi odgode plaćanja poreza i prireza na dohodak za 2021.

Obveze za kredite kod poslovnih banaka odnose se na dva kredita iz 2022. u iznosu od 67.750.000,00 kn (za financiranje izgradnje Zgrade 1. Gospodarskog centra i Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u iznosu od 55.000.000,00 kn te za sufinanciranje izgradnje dvorane osnovne škole u iznosu od 12.750.000,00 kn) i kredit iz 2017. u iznosu od 25.900.000,00 kn za financiranje ulaganja u kapitalne projekte u svrhu poboljšanja energetske učinkovitosti na zgradama javne namjene. Od ukupno iskazanih obveza koncem 2022. u iznosu od 156.464.239,00 kn (bez naplaćenih prihoda budućeg razdoblja) na dospjele obveze odnosi se 5.193.742,00 kn, a na nedospjele 151.270.497,00 kn. Do konca siječnja 2023. dospjele obveze podmirene su u iznosu od 5.068.742,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 317.733.611,00 kn i veći su za 108.097.050,00 kn ili 51,6 % u odnosu na stanje početkom godine, najvećim dijelom zbog danih instrumenata osiguranja plaćanja (dvije zadužnice) poslovnoj banci u ukupnom iznosu od 70.000.000,00 kn.

Izvanbilančni zapisi odnose se na dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 211.466.847,00 kn, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 93.995.850,00 kn, tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 8.604.247,00 kn (tri zgrade u vlasništvu Republike Hrvatske, opremu, umjetnička djela, osobnu imovinu zaposlenika i sarkofag) te obveze po ugovoru o kupoprodaji veslačkog kluba Iktus koji su u prosincu 2022. zaključili Županija, Grad Osijek i društvo Saponia d.d. Osijek radi provedbe Strategije razvoja sporta Grada Osijeka 2020. – 2030. u iznosu od 3.666.667,00 kn. Prema navedenom kupoprodajnom ugovoru, Grad Osijek i Županija kupuju od društva Saponia d.d. po 1/2 suvlasničkog dijela nekretnine, na način da će Županija svoj dio kupoprodajne cijene isplatiti u tri (godišnja) obroka od 1.833.333,33 kn, odnosno prvi obrok u 2022., drugi obrok do 30. lipnja 2023. i treći obrok do 30. lipnja 2024.

Projekti financirani u 2022.

Županija je u 2022. provodila 19 projekata koji se sufinanciraju iz sredstava Europske unije (dalje u tekstu: EU sredstva). Ukupno ugovorena vrijednost projekata (od 2019. do konca 2022.) iznosi 305.762.234,00 kn (EU sredstva 223.528.036,00 kn, nacionalni dio 23.968.441,00 kn te sredstva Županije i partnera na projektu u iznosu od 58.265.757,00 kn). Prihvatljivi troškovi iznose 300.902.371,00 kn, a neprihvatljivi 4.859.863,00 kn. U 2022. Županija je ostvarila pomoći iz EU sredstava za osam projekata u iznosu od 80.417.944,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji projekti sufinancirani iz EU sredstava su Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće ukupne vrijednosti projekta u iznosu od 111.814.300,00 kn i Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku ukupne vrijednosti projekta u iznosu od 63.750.873,00 kn.

- Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće

Odluku o financiranju projekta Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u ukupnom iznosu od 75.345.000,00 kn donijelo je Ministarstvo poljoprivrede u srpnju 2022. Projekt se sufinancira EU sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (dalje u tekstu: NPOO).

Prema Odluci o sustavu upravljanja i praćenja provedbe aktivnosti u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (Narodne novine 78/21) nadležno tijelo (NT) za komponentu/podkomponentu C1.5. Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom je Ministarstvo poljoprivrede koje ujedno obavlja i ulogu provedbenog tijela (PT) u provedbi navedenog projekta. Županija je u prosincu 2022. i svibnju 2023. s Ministarstvom poljoprivrede zaključila ugovor i dodatak ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 75.345.000,00 kn (10.000.000,00 eura). Ukupna vrijednost projekta je 111.814.300,00 kn (14.840.308,00 eura), od čega su prihvatljivi troškovi 110.356.504,00 kn (14.646.825,00 eura) i neprihvatljivi troškovi 1.457.796,00 kn (193.483,00 eura). Navedeni projekt se financira iz bespovratnih EU sredstava NPOO u iznosu od 75.345.000,00 kn ili 68,3 % ukupno prihvatljivih troškova i sredstava Županije (vlastita sredstva i kreditna sredstva) u iznosu od 36.469.300,00 kn. Ugovoreno je plaćanje predujmom u iznosu od 37.672.500,00 kn (5.000.000,00 eura) ili 50,0 % ukupne vrijednosti dodijeljenih bespovratnih sredstava. Razdoblje provedbe projekta je od 1. srpnja 2020. do 30. rujna 2023. Izgradnja Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće strateški je projekt Županije u sektoru voća i povrća koji ima značaj strateškog projekta na regionalnoj razini u razvoju poljoprivrede, pokretanju gospodarske aktivnosti u Županiji i širem regionalnom području. Projekt je planiran u tri faze, a očekivani rezultat 1. faze je izgradnja skladišnih kapaciteta za voće i povrće sa sortirnicom, papirnicom, laboratorijem za praćenje kontrole kvalitete proizvoda, linijom za proizvodnju soka, potrebnih upravnih i pomoćnih prostorija. Kapacitet skladišnog prostora je 3 228 tona, od čega se 2 910 tona odnosi na skladišni prostor za dugotrajno čuvanje voća i povrća. Troškovi projekta obuhvaćaju izgradnju objekta u iznosu od 108.712.755,00 kn, troškove vanjskih usluga (stručni nadzor nad građenjem, upravljanje projektom gradnje, koordinator zaštite na radu tijekom građenja, promidžbu i vidljivost te provođenje postupka revizije) u iznosu od 1.895.525,00 kn te troškove doprinosa i priključka u iznosu od 1.206.020,00 kn. Od početka provedbe projekta (2020.) provedena su dva otvorena postupka javne nabave za izgradnju objekta i stručni nadzor građenja te dva postupka jednostavne nabave za usluge upravljanja projektom i koordinatora zaštite na radu tijekom građenja. S izabranim izvoditeljima zaključeni su ugovori o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 103.216.736,00 kn. Vrijednosno značajniji ugovoreni radovi odnose se na izgradnju objekta u iznosu od 101.577.461,00 kn. S odabranim izvoditeljem radova zaključen je ugovor o građenju Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće i pet dodataka ugovoru za radove i opremu u iznosu od 108.712.754,00 kn. Tijekom 2021. i 2022. za izvedene radove ispostavljeno je 17 privremenih situacija i okončana situacija u ukupnom iznosu od 108.712.754,00 kn, od čega u 2021. u iznosu od 38.771.772,00 kn i u 2022. u iznosu od 69.940.982,00 kn. Zapisnik o okončanom obračunu i primopredaji završenih radova sastavljen je u prosincu 2022. Osim radova na izgradnji objekta, do konca 2022. obračunane su usluge stručnog nadzora u iznosu od 1.346.400,00 kn, usluge upravljanja projektom u iznosu od 245.625,00 kn, usluge koordinatora zaštite na radu tijekom građenja u iznosu od 47.250,00 kn te je plaćen komunalni doprinos u iznosu od 1.093.568,00 kn, priključak na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 88.750,00 kn i vodni doprinos u iznosu od 23.703,00 kn. U 2023. obračunani su troškovi za promidžbu i vidljivost u iznosu od 14.778,00 kn. Ukupno ostvareni troškovi projekta po ugovoru i dodatku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava iznosili su 111.572.828,00 kn (14.808.259,00 eura), od čega u 2022. u iznosu od 71.163.967,00 kn. Na projektu nije bilo financijskih korekcija. U 2023. ispostavljena su dva zahtjeva za nadoknadu sredstava prema kojima ukupno prihvatljivi troškovi iznose 14.646.132,00 eura, od čega se na bespovratna sredstva odnosi 9.999.527,00 eura ili 68,3 %. Do obavljanja revizije (veljača 2024.) primljen je predujam u prosincu 2022. u iznosu od 37.672.500,00 kn (5.000.000,00 eura) te preostala potraživanja po ispostavljenim zahtjevima za nadoknadu bespovratnih sredstava iznose 4.999.527,00 eura.

U listopadu 2022. ishođena je uporabna dozvola, a u veljači 2023. Regionalni distribucijski centar za voće i povrće stavljen je u funkciju i započeo je s radom. Koncem 2023. u zakupu je 94,0 % skladišnog prostora za dugotrajno čuvanje voća i povrća. Novoizgrađeni objekt ostvaruje 80,5 % samodostatnosti u energetske potrebama korištenjem obnovljivih izvora energije. Ostvareni su ciljevi projekta.

– Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku

Odluku o financiranju projekta Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku u ukupnom iznosu od 44.984.900,00 kn donijelo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u veljači 2021. Projekt Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku sufinancira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Županija je u ožujku 2021. s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (upravljačko tijelo) i Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (posredničko tijelo razine 2) zaključila ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku u iznosu od 44.984.900,00 kn. Ugovorom je utvrđena ukupna vrijednost projekta u iznosu od 63.750.873,00 kn i u cijelosti se sastoji od prihvatljivih troškova. Ugovoreno je plaćanje predumom u iznosu od 13.495.470,00 kn ili 30,0 % ukupne vrijednosti dodijeljenih bespovratnih sredstava. Ugovorom je utvrđeno da je partner na provedbi projekta Grad Osijek i da će projekt provesti Županija. Grad Osijek darovao je Županiji zemljište za izgradnju u vrijednosti od 33.302.409,00 kn. Prema ugovoru projekt se financira iz bespovratnih EU sredstava u iznosu od 44.984.900,00 kn ili 70,6 % ukupno prihvatljivih troškova i sredstava Županije u iznosu od 18.765.973,00 kn. Razdoblje provedbe projekta je od 1. ožujka 2021. do 1. rujna 2023. U rujnu 2021. Županija je s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zaključila Ugovor o sufinanciranju provedbe EU projekta prema kojem će navedeno Ministarstvo sufinancirati projekt Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku u iznosu od 9.382.986,00 kn ili 50,0 % sredstava koje treba osigurati Županija. Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra je strateški projekt Županije čiji je cilj razvoj nove poslovne infrastrukture koja će podići gospodarsku vidljivost regije i unaprijediti poduzetničku klimu, osigurati prostore za gospodarske manifestacije, sajmove i kongresna događanja te time povećati gospodarsku aktivnost Županije i cijele regije. Zgrada 1. Gospodarskog centra je multifunkcionalni objekt na dvije etaže, mješovite namjene, tlocrtno površine 4 301 m². Troškovi projekta obuhvaćaju izgradnju objekta u iznosu od 58.318.150,00 kn, opremanje objekta u iznosu od 3.246.748,00 kn, troškove vanjskih usluga (stručni nadzor nad građenjem, projektantski nadzor, upravljanje projektom gradnje te promidžbu i vidljivost) u iznosu od 2.185.975,00 kn. Od početka provedbe projekta (lipanj 2021.) provedeno je šest otvorenih postupaka javne nabave za izgradnju objekta, stručni nadzor i nabavu opreme te postupak jednostavne nabave za usluge projektantskog nadzora. S izabranim izvoditeljima zaključeni su ugovori o nabavi roba, radova i usluga u iznosu od 70.767.625,00 kn. Osim navedenog, Grad Osijek kao partner na projektu zaključio je ugovor o pružanju usluga promidžbe i vidljivosti u iznosu od 203.125,00 kn. Vrijednosno značajniji ugovoreni radovi odnose se na izgradnju objekta u iznosu od 65.466.590,00 kn. S odabranim izvoditeljem radova zaključen je ugovor o izgradnji Zgrade 1. Gospodarskog centra i pet dodataka ugovoru u iznosu od 75.292.762,00 kn. Tijekom 2021., 2022. i 2023. za izvedene radove ispostavljeno je 19 privremenih situacija i okončana situacija u ukupnom iznosu od 75.292.762,00 kn. Zapisnik o primopredaji završenih radova sastavljen je u travnju 2023. Osim radova na izgradnji objekta, do konca travnja 2023. nabavljena je oprema u iznosu od 4.653.977,00 kn, obračunane su usluge stručnog nadzora u iznosu od 494.999,00 kn, projektantskog nadzora u iznosu od 150.000,00 kn te usluge promidžbe i vidljivosti u iznosu od 221.250,00 kn.

Ukupno ostvareni troškovi projekta Županije i Grada Osijeka po ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava iznosili su 80.812.988,00 kn (10.725.727,00 eura). Županija je od početka projekta do konca 2022. ostvarila prihode u iznosu od 18.376.268,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 17.824.877,00 kn i rashode u iznosu od 43.246.518,00 kn, od čega u 2022. u iznosu od 38.799.498,00 kn. Na projektu nije bilo financijskih korekcija. U 2021., 2022. i 2023. ispostavljeno je deset zahtjeva za nadoknadu sredstava na temelju kojih su odobreni troškovi projekta u iznosu od 63.729.524,00 kn, od čega su bespovratna sredstva u iznosu od 54.349.603,00 kn (EU sredstva u iznosu od 44.969.759,00 kn i sredstva Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 9.379.844,00 kn). Do konca 2023. u cijelosti su isplaćena bespovratna sredstva u iznosu od 54.349.603,00 kn. U ožujku 2023. za izgrađenu zgradu ishođena je uporabna dozvola, a u travnju 2023. Gospodarski centar je počeo s radom. Ostvareni su ciljevi projekta.

Javna nabava

Županija je u prosincu 2021. donijela Plan nabave za 2022., a tijekom 2022. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022. planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 160.988.857,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na vrijednost javne nabave odnosi 150.974.045,00 kn, jednostavne nabave 9.718.812,00 kn te pregovarački postupak bez prethodne objave 296.000,00 kn). Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave za 2022. objavljeni su na mrežnoj stranici Županije i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske s propisanim podacima.

Pravilnik o jednostavnoj nabavi donijela je Županijska skupština u veljači 2020. i objavljen je na mrežnoj stranici Županije. Pravilnikom se uređuju pravila, uvjeti i postupci nabave roba i usluga te provedba projektnih natječaja čija je procijenjena vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost manja od 200.000,00 kn te nabave radova čija je procijenjena vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost manja od 500.000,00 kn. Navedenim Pravilnikom određeno je da se jednostavna nabava radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti do 50.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim subjektom. Postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 50.000,00 kn, a manje od 100.000,00 kn za nabavu roba, usluga i projektnih natječaja, odnosno 200.000,00 kn za nabavu radova provode se slanjem poziva na adrese najmanje tri gospodarska subjekta. Za postupke jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za nabavu roba, usluga i projektnih natječaja, odnosno manje od 500.000,00 kn za nabavu radova provode se slanjem poziva na adrese najmanje tri gospodarska subjekta i objavom poziva na mrežnoj stranici Županije. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, poziv se u određenim slučajevima može uputiti i manjem broju gospodarskih subjekata te objavom poziva na mrežnoj stranici Županije.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022., na temelju javne nabave zaključeni su ugovori i dodatak ugovoru za nabavu roba, radova i usluga u iznosu od 127.072.603,00 kn (od čega 46 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u iznosu od 125.711.462,00 kn, dodatak ugovoru za nabavu radova u iznosu od 1.035.343,00 kn i pregovarački postupak bez prethodne objave u iznosu od 325.798,00 kn), a postupcima jednostavne nabave nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 9.678.619,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (robe 2.375.422,00 kn, usluge 5.666.868,00 kn i radovi 1.636.329,00 kn).

Od ukupne vrijednosti jednostavne nabave, na usluge i radove koje su u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi se 589.741,00 kn (usluge 515.116,00 kn i radovi 74.625,00 kn).

Objedinjena (zajednička) nabava za nabavu fiksne telefonije, interneta i podatkovnog povezivanja provedena je u 2020. i 2022. za Županiju i pet proračunskih korisnika. Zaključeni su okvirni sporazumi za nabavu fiksne telefonije, interneta i podatkovnog povezivanja na rok od dvije godine u 2020. u vrijednosti od 258.789,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te u 2022. u vrijednosti od 350.999,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Županija je na mrežnoj stranici objavila Izjave o nepostojanju sukoba interesa župana i zamjenika župana.

Revizijskim postupcima provjereno je osam postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 165.396.598,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i šest postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti od 1.057.727,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Pregledani postupci javne nabave provedeni su prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), a postupci jednostavne nabave prema odredbama Pravilnika o jednostavnoj nabavi (slanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta te objavom na mrežnoj stranici Županije).

Županija je ustrojila registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma s propisanim podacima, koji je objavljen i ažuriran u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnoj stranici Županije.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 29. rujna 2023. do 28. svibnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
8. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
10. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)

11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
12. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2022. (Narodne novine 147/21)
13. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
14. Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine 111/21 i 114/22)
15. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak)
16. Pravilnik o radu i upravnim tijelima Osječko-baranjske županije (prosinac 2021. i studeni 2022.)
17. Zakon o javnoj nabavi
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
19. Pravilnik o jednostavnoj nabavi (veljača 2020.)
20. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
21. Zakon o sustavu obrane od tuče, članak 13.
22. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)
23. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
24. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
25. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave elektroničkim medijima, tisku te na mrežnoj stranici. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2022. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđeni su propusti koji se odnose na rashode i izdatke.

1. Rashodi i izdaci

1.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 508.798.649,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 163.409.313,00 kn, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 158.400.082,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 72.455.433,00 kn i rashodi za zaposlene u iznosu od 62.205.912,00 kn. Propusti se odnose na isplate nagrada za natprosječne rezultate te rashode za usluge elektroničkih medija.

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su dodaci za uspješnost na radu u iznosu od 238.137,00 kn koji se odnose na nagrade za natprosječne rezultate u radu. Tijekom 2022. tajnik Županije te pročelnici upravnih odjela donijeli su 73 rješenja temeljem kojih su isplaćene nagrade za 58 zaposlenika (pojedini zaposlenici nagradu su dobili više puta) u brutoiznosima od 1.607,00 kn do 3.939,00 kn. Nagrade su isplaćene zbog povećanog obujma obavljenog posla koji prelazi granice uobičajenog te posebnih uvjeta rada glede intenziteta, uvjeta i vremena rada koji su zahtijevali iznimne napore, na temelju rješenja, uz prethodnu suglasnost župana.

Odredbama članaka 26. i 27. Pravilnika o radu i upravnim tijelima Osječko-baranjske županije iz prosinca 2021. te izmjenama i dopunama Pravilnika iz studenoga 2022., dodatak za uspješnost na radu zaposleniku se može isplatiti najviše do 30,0 % njegove plaće mjesečno i ne može se ostvariti kao stalni dodatak uz plaću, a o isplati dodatka uz plaću zaposlenika za protekli mjesec odlučuje se rješenjem, uz suglasnost župana. Nadalje, Pravilnikom su utvrđeni kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu koji su dani opisno i nisu vrednovani na način da budu mjerljivi (primjerice raspon bodova za svaki kriterij, najmanji broj bodova koji je uvjet za ostvarivanje prava na dodatak za uspješnost na radu i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje odredbama unutarnjeg akta kojim se određuju kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata i način isplate novčane nagrade utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se isplaćivati novčane nagrade za natprosječne rezultate zaposlenika, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja koji su ostvareni u iznosu od 2.996.476,00 kn, iskazani su rashodi za usluge elektroničkih medija u iznosu od 1.879.614,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju zaključenih ugovora i računa pružatelja usluga sa specifikacijom obavljenih usluga.

Prema odredbama članka 39. Zakona o elektroničkim medijima, ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima tijela državne uprave i javnim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju javno objavljenih kriterija.

Županija je u 2022. za odabir pružatelja navedenih usluga objavila na mrežnoj stranici javne pozive za financiranje programskih sadržaja audiovizualnih (televizijskih) programa te radijskih programa i elektroničkih publikacija u skladu s navedenim Zakonom. Prema objavljenim javnim pozivima, utvrđena su četiri osnovna kriterija za ocjenjivanje prijave, a svakom kriteriju se može dodijeliti od 0 do 10 bodova, odnosno moguće je ostvariti ukupno 40 bodova. U javnim pozivima nisu navedeni mjerljivi elementi na temelju kojih će se po svakom osnovnom kriteriju utvrditi broj bodova od 0 do 10. Također, navedeno je deset dodatnih kriterija po kojima se za svaki dodjeljuje po deset bodova te je moguće ukupno ostvariti dodatnih 100 bodova. Sveukupni broj ostvarenih bodova čini zbroj bodova ostvarenih ocjenjivanjem po osnovnim kriterijima i bodova ostvarenih dodatnim ocjenjivanjem.

Povjerenstvo za financiranje programskih sadržaja radijskih programa, elektroničkih publikacija i audiovizualnih (televizijskih) programa od interesa za Županiju, nakon provjere ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanja prijave na javne pozive za dodjelu sredstava, sastavilo je Zapisnik u veljači 2022. prema kojem je odabrano 16 pristiglih prijave koje su ostvarile od 100 do 138 bodova. U Zapisniku je vidljiv broj dodijeljenih bodova po svakom osnovnom kriteriju u rasponu od 4 do 10, međutim ni u Zapisniku nije navedeno na temelju kojih mjerljivih elemenata su dodijeljeni bodovi po svakom osnovnom kriteriju.

Državni ured za reviziju preporučuje za provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta i ocjenjivanje prijave utvrditi mjerljive elemente na temelju kojih će se odrediti broj bodova kod svakog utvrđenog osnovnog kriterija, što bi pridonijelo većoj transparentnosti kod financiranja programskih sadržaja elektroničkih medija.

- 1.2. *Županija u Očitovanju navodi da nema primjedbi na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Županije za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. utvrđeno je da je postupljeno prema danom nalogu.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Utvrđiti stvarno stanje potraživanja za oročeni garantni depozit i dane depozite poslovnim bankama po programima kreditiranja poduzetnika iz prethodnih godina te u skladu s utvrđenim poduzeti mjere za naplatu navedenih potraživanja.	31. prosinca 2020.	provedeno

- 1.2. *Županija je suglasna sa statusom naloga iz prošle revizije.*